

rosa mystica

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

XXVII., číslo 6.

červen 2021

Obsah: sv. Josef, Modlitba posledních dnů /10/ Modlitba posledních dnů, J. Zahradníček, Před rozsvícením, Kněz, jakého hledám, Profily svatých, Navečer v chrámě, Vykořeněné jádro..., Akedia - krize totožnosti, Podoba smrti, Brněnská akademie duchovního života ctih. Patrika Kužely OP

SVATÝ JOSEF

JOSEFE, AŽ TĚ CTÍ ŠIKY NEBEŠTANŮ,
AŽ TOBĚ HLAHLÍ SBORY VŠECH KŘESŤANŮ,
TY, SLAVNÝ ZÁSLUHOU NEJSVĚTĚJŠÍ, JSI VZDAL
DO ČISTÉ OCHRANY PANNU.

KDYŽ CHOŤ JE TĚHOTNÁ, TAJEMNÝ NOSÍ PLOD,
ŽASNEŠ A DRÁSÁ TĚ MUČIVÝCH DOCHYB HROT,
ANDĚL TI ZJEVUJE, ŽE DUCH JI ZASTÍNIL,
OD BOHA DÍTĚ MÁ PŮVOD.

KDYŽ PÁN SE NARODIL, CHOVÁŠ A KOLÉBÁŠ,
V DALEKÉM EGYPTĚ VĚRNĚ S NÍM PRODLÉVÁŠ,
KDYŽ ZŮSTAL VE CHRÁMĚ, HLEDÁŠ A NALÉZÁŠ,
RADOSTNÉ SLZY PROLÉVÁŠ.

OSTATNÍ PO SMRTI JSOU V ZBOŽNÉ PAMĚTI,
KDO PALMU ZASLOUŽÍ, K SLÁVĚ SE ROZLETÍ,
TY ŽÍNEŠ S ANDĚLY, ZŘÍŠ BOHA TVÁŘÍ V TVÁŘ,
BLAŽENÝ NAD VŠE PONĚTÍ.

NESMÍRNÁ TROJICE UŠETŘÍ PROSÍCI,
JOSEF SE PŘIMLOUVÁ, VLASTI DEJ DOSÍCI,
AŽ JE NÁM DOPŘÁNO ZPÍVATI NA VĚKY
VDEČNOU TI PÍSEŇ BLAŽÍCÍ.

Hymnus z večerních chval před. Patrik Kužela OP

+++

MODLITBA POSLEDNÍCH DNŮ (10)

Zvláštnost a jedinečnost krásných věcí vyniká mezi ostatními oblastmi tvé působnosti tím, že jeho předmětem je krásno, které je jasným vynikáním formy. Forma tě zaměřuje k neprobadatelné hloubce tajemství. Nezůstávej však při tom, že bys vymezoval krásno skvělostí formy. Jinak bys to vymezoval jenom velkolepostí tajemství. Připoj k danému pojetí krásna ještě svůj osobitý přístup. Ovšem ani na tomto stanovisku neuvázni. Jinak by ti zase tajemství snadno sklouzávalo do tvých osobních zážitků a ztrácelo by svůj přesažný ráz.

To, co bezpečně víš o všech projevech krásy, je tvoje zkušenost s tím, a účinkem, který to v tobě zanechává. Umí pronikat svým osvěžujícím a povzbuzujícím vlivem do všech záhybů tvé bytosti, do každé tvé činnosti a trpnosti, i do všech tvých stavů, kromě jediného - totiž toho, v němž tvé přemítavě postupující myšlení, na jehož účast je vázána, ustává a tvé smysly jsou zahlceny zábleskem jiného světla, v němž má každé poetično svůj zdroj. Může ti být dáno proniknout k tomu přímým nazíráním, intuicí rozumu.

Co je to poetično? Líbeznost, která bezpečně vyznačuje poetično, je radost, kterou v tobě vzbuzuje a lehkost, se kterou pozvedá tvou tělesnou tíhu. To není plodem pouze nějaké hry z nutkavého pudu po nápodobě. Není to ani výsledkem tvé touhy po nějaké kratochvilné činnosti pro zábavu či povyražení. Ke kráse se neutíkáš ani z pouhé dlouhé chvíle. Vždyť je sjednocujícím svorníkem tvého života.

Pochází to z přirozeného řádu. Přesto přímo neodpovídá onomu tajemnému nepostižitelnému, přemítavému postupu tvého myšlení. Zkrátka nedovede to přímo přinést neutlumitelnému nepokoji tvé duše nějakou ryze lidskou útěchu. Nedovede dostatečně uspokojit onen nevyslovitelný stesk na dně tvé duše. A přitom je poetično jeho výrazem. Proto nachází své vlastní prostředí a pole působnosti v tvé důvěrné blízkosti. V důsledku onoho tajemného nepokoje, který tě přesahuje, zakoušíš zkušenost neukončenosti, nezavrženosti. Proto usiluješ o pokračování, o vyjádření svého zážitku navenek. Tak se ukazuje tvoje pomíjivost jako vlastní a přímý podnět sledování krásy.

Jak si tedy má člověk odpovědět na svou otázku, proč, odkud a z čeho se vytváří umění?

Z tvou touhu po harmonii, po dosažení dokonalosti, po spočinutí v pokoji.

Jenže odkud plyne lidská touha po dokonalosti ? Jakákoli tvoje úvaha a řeč o zdokonalování, ba i pokroku nabývá smysl jedině z uznání tvého hříchu, z doznání tvého pádu. I kdyby ses o tom nedozvěděl ze zjevení našeho Pána, přesto by tě každé důsledné myšlení nutně přivedlo k doznání svého pádu. I ten pohanský Prométeus, který chtěl ukrást bohům oheň, je nakonec přibit na skálu a tepán. Tvůj Stvořitel nemůže být původcem něčeho nedokonalého. Ty však, tak, jak jsi, v celém svém podivuhodném ustrojení, nejsi dokonalý.

Jsi stvořen jako originální obraz k Boží podobě. Jsi zcela původní obraz, jaký se už nikdy v celých dějinách stvoření nebude opakovat. Hřích prarodičů způsobuje porušení dokonale stvořeného obrazu Božího v tobě.

Vlastní podnět k obnově původního krásného obrazu Božího v tobě vychází z tvého nitra, z vnitřního rozechvění "hudbou intuitivní pulzace". Smyslové vnímání je ti prostředkem k průmětu tohoto vnitřního podnětu. Zdrojem tvého utrpení je nezhojitelná, zjitřená rána, kterou jsi tváří v tvář dokonalosti zasahován. V důsledku tvého ustrojení se ti dokonalost jeví ve svém přívlastku - v kráse. Proto se vyjadřuješ z "hudby intuitivní pulzace" ve své duši.

Jaký to má smysl ? Tvoje potřeba krásy a schopnost ji vnímat a zakoušet je obecná. Patří k tvé přirozenosti. Avšak nadání k umělecké tvorbě obecné není.

Ačkoliv jsi se svou bolestí, se svým dílem docela sám, bez možnosti cizí účasti, a nemůžeš se o své intuitivní poznání s nikým podělit, přece jen netvoříš pouze ze sebe, ani výhradně pro sebe. Jsi a zůstáváš společenskou bytostí - rezonuješ uvnitř i navenek. Tvoje krásné dílo přesahuje vnějškovou skutečnost věcí, neboť znázorňuje typické, obecné. Když v umění směřuješ k podstatě a odhazuješ všechno nahodilé, tak ocitáš v blízkosti filozofa.

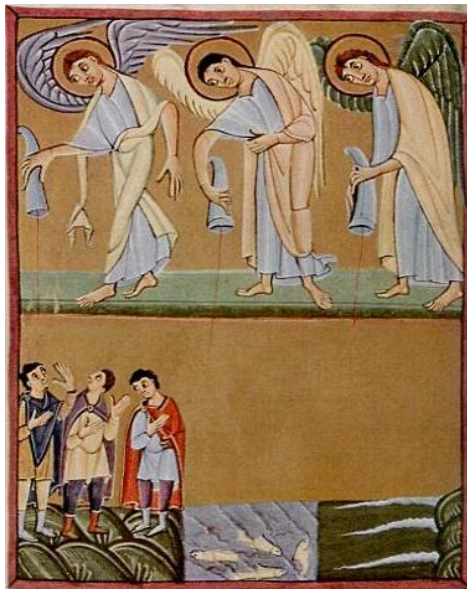
Vzhledem k tomu, že tvoříš z přímého nazírání, proto jsou ti třeba Shakespearovy postavy skutečnější než lidé, s nimiž se v životě setkáváš. Jaká vzdálenost od pouhé napodobeniny, od pouhého popisu věcí!

V čem spočívá ta vzdálenost? Jaké překážky musí být zdolány, jaká to je síla, pod níž povoluje vnější slupka věcí, aby se vyloupala jejich vnitřní skladba? Objev takového pohledu je plodem tvé tvůrčí skryté touhy. Dosažení je výsledkem tvého trpně-činného a činně-trpného úsilí, jemuž konečný průlom zakrývající slupky je současně osvobozením, kterému odpovídá

tvoje radost, pravidelný soulad z průhledu k původní kráse, z níž tryská ona uchvacující a přesvědčivá síla tvého tvůrčího výrazu.

10) Zj 16,1-4:

1 A slyšel jsem mocný hlas ze svatyně, jak praví sedmi andělům:

"Jděte a vylejte těch sedm nádob Božího hněvu na zem!"

2 První anděl šel a vylil svou nádobu na zem: a zlé, zhoubné vředy padly na lidi označené znamením dravé šelmy a klekající před jejím obrazem.

3 Druhý vylil svou nádobu na moře: a změnilo se v krev jako krev zabitého a všechno živé v moři zahynulo.

4 Třetí vylil svou nádobu na řeky a prameny

vod: a změnilo se v krev.

Předně sleduj tři anděly, vylévající z nádob soužení na svět plný hříchu. Následkem toho se tu dají vidět nejprve tři polité postavy, dále vody s rybami, a konečně tři modré zvětšující řeky protínající pozemskou zeleň. Tohle stupňování postižení hříšného tvorstva má svůj smysl v tom, že se Boží trest nedostavuje rázem a naprosto, ale postupně. Bůh ve své shovívavosti počítá s tím, že se napravíš dřív, než by na tebe mohla dolehnout celá pohroma. Teprve když tě začnou drtit okolnosti, když tě začne vtahovat lis jako hrozny při vinobraní, obracíš se k Bohu a začínáš ze sebe vydávat sladkou šťávu. (Desátek: který byl kvůli tobě ukřižován)

+++

PŘED ROZSVÍCENÍM

SVĚT ROZTAŽENÝ

OD BRAN RÁJE AŽ K BRANÁM APOKALYPSY

CELÝ SE VEŠEL DO JEDINÉHO OKAMŽIKU

TVÉHO NAROZENÍ

PASTÝŘI VYTRUBOVALI NA ZÁPRAŽÍ NEBE
ANDĚLÉ PROZPĚVOVALI NA ZÁPRAŽÍ ZEMĚ

TU I TAM
RADOST SE TRÁSLA

A PAK JEN ÚDER
ÚDER KŘEŠŤANSKÝ, ÚDER VODY KŘESTNÍ
NA ČELA NEMLUVŇÁTEK
OPAKOVAL TEN JÁSOT
ZATÍMCO OTŘÁSAJÍCÍ VÝBUCHY,
ANI OTŘÁSAJÍCÍ TICHÁ
NEDOVEDLY ZBLA SPRAVIT
S DIAMANTOVOU PECKOU
SRDCE LIDSKÉHO -

AŽ TEĎ TMA
TMA KŘEŠŤANSKÁ, TMA UŽ CITLIVÁ
NA ROZSVÍCENÍ POSLEDNÍ SVÍČKY
ČÍHÁ ZE VŠECH STRAN
ZDA SE SNAD PŘECE NEROZPOMENEM

ZDA PŘECE - ZATÍMCO VENKU
 JESLIČKY SE RYCHLE PŘESTROJUJÍ
 KALVÁRIE MÁ ZAČÍT HNED

Jan Zahradníček

+++

KNĚZ JAKÉHO HLEDÁM (3)

Pro toho, kdo z moci přijatého úřadu přijímá v církvi úkol zvěstovat Slovo Boží, jímž je Kristus, a představovat ho jednomu každému člověku, neexistuje tedy žádný jiný způsob, jak je důsledně plnit a jak v něm setrvat, než se mu svou existencí zcela odevzdat. Musí se s tímto posláním ztotožnit. Na Ježíšovu výzvu, aby ho následovali, tak učinili apoštolově, když opustili všechno - nejen majetek a otcovský dům, ale i ženu a děti. Zřeknutí se materiálních potřeb je pro kněze samozřejmě pouze východiskem, aby dal svůj život do služby Božího slova. Kritériem „kněze, jakého hledám“, se stane až tehdy, když se tento první krok stane trvalou životní formou. Ze světského pohledu je a zůstává taková forma beze smyslu, neboť na ni ze sociologického hlediska nelze nahlížet jinak. A kde jsme se na základě pohanství či židovství pokusili takový stav zdůvodnit církevně, tam zůstal pochybný. Kněžský stav musí neustále počítat s tím, že bude z organizace společnosti opět vyčleněn. Zde - pokud vůbec někde - platí Augustinovo slovo, že kdo postaví svůj život na Kristu, ten nestojí, nýbrž visí anebo „stojí nad sebou“. A jedině Bůh v Kristu může zaručit, že „kdo pro mě a pro evangelium“ všechno opustí, ten se neocitne ve vzduchoprázdnu a ani bez příležitostí, ale - zavěšen - bude svojí společensky nemožnou existencí nesen. Je jasné, že takový kněz nemůže „chápat sám sebe“. Nechce vykládat sám sebe: chce, aby ho vykládal jedině Bůh. „Nesoudí sám sebe“: je trvale zaměřen na Boha, ten ho poznává a soudí ho. Jako člověk, který se vzdal toho, aby chápal sám sebe, je tím knězem, jakého hledám a který se mi svou existencí může stát Božím slovem a světlem. Obětovat svou existenci a vlastní vyzařování, pouze toto zaručuje onu zásadní skutečnou pokoru, která činí kněze průzračným pro jiné světlo než světlo vlastní a která vyzařuje něco, co toho, kdo se takto odevzdal, nezajímá, o čem nepřemýšlí, co nepěstuje. Oheň, který v takto pokorném člověku plane, je oheň

lásky k Bohu a k jeho vtělenému Slovu. Ten oheň nezažehává on sám, nýbrž to, co on miluje, a rozdmýchává se pomyšlením, že Lásku, Boha, svět nemiluje, že jí opovrhne anebo její slabost vyvolává pohoršení. Kdo vyvolává pohoršení, aby to nepálilo i mne? (srov. 2 Kor 11,29). Pokora a horlivost rostou ruku v ruce.

Pokorný kněz se nebude pokoušet ukazovat mi něco jiného než Boží slovo pro mě; horlivý kněz nestrpí, abych tváří v tvář tomuto slovu práskl do bot. Přinutí mě, abych vytrval, a já bych mu mohl vyčítat, že se vnucuje. Ve skutečnosti se ale vnucuje a naléhá jen samo slovo Boží. Pokud najdu toho, koho hledám, ve skutečnosti mu nemůžu vyčítat, že vystupuje vůči mě s jistotou, jaká nenáleží žádnému člověku. Jako kdyby směl vyslovit pouze tušení, kudy se ubírá má cesta k Bohu - a následně přenechá mně a mému osobnímu svědomí, abych tato tušení zkoumal a buď je přijal, nebo zamítl. Jeho pověření mu nedovoluje žádnou falešnou skromnost, ovšem za předpokladu, že se své existence vzdal ve prospěch své pravomoci: jinak bude představovat autoritu v církvi jen částečně a mlhavě. Pokud se toto prozařování modlitby spojené s Bohem a pokory spočívající v předávání zdaří, může dojít i k zázraku, že Bůh opravdu v církevním Duchu Svatém dá pokyn, který nesmím přeslechnout, i kdyby byl jakkoli nepohodlný. Milost jistoty je svěřena jen prostému člověku, který nezdůrazňuje sám sebe. Smí se radovat s radujícími, být smutný se smutnými - nikdy mu ale není dovoleno, aby ze solidarity znejistěl s nejistými a kolísajícími. Zkušenost s Bohem, kterou získal, ho naučila, co je temnota, v níž už lze jen tápat podél zdi; někdy mizí v této temnotě i zeď, a člověk pak tápe v prázdnotě. Takové zkušenosti se knězi dostávají proto, aby dokázal vytrvat u bratra a v pokoře jej posiloval. (Hans Urs von Balthasar, Spiritualita kněžství)

KAT KATOVŠĚ KAT
VÁCLAV VĚVĚKA

Tak já tedy budu bezpohlavní, vy se rozhodněte, kdo z vás bude černoch,
jinak nás zakážou...

+++

PROFILY SVATÝCH

Otče Jiří, co nám může říci křesťanská archeologie o původních místech slavení eucharistie?

Apoštolové a první křesťané v tomto směru následovali Ježíše. Skoro všechna vzájemná setkání apoštolů a jejich setkávání s Ježíšem se konala ve **večeřadle**, a tedy v **domě-ostrově**, který najímali, nebo jim byl nabídnut. Po svém Zmrtvýchvstání jedl Ježíš s učedníky „convescens“ /Sk 1,4/. To předpokládá večeřadlo. Po Nanebevstoupení, když očekávají Ducha Svatého, „vystoupí“ učedníci do večeřadla, kde pobýval Petr s ostatními apoštolů, a setrvávají tam s nimi v modlitbách spolu s Marií Matkou Ježíšovou. Bylo to stejné večeřadlo, kde byla slavena Poslední večeře.

A co program schromáždění Božího lidu?

Byl stále stejný: apoštolské vyučování, přijímání lámaného chleba a modlitby. To však apoštolům nebránilo navštěvovat

denně chrám jako Ježíš, a účastnit se eucharistického agapé ještě v jiných domech.

Apoštolové se nakonec rozhodně zbavili starostí o hmotné věci a přenechali je jáhnům. Spolu s kněžími se zasvětili modlitbě a kázání. Věřící souhlasili.

V domě-ostrově se slavily také Letnice, seslání Ducha Svatého. Ve večeřadle domu-ostrova kázal Pavel i v Troadě; toto najaté večeřadlo bylo v třetím patře. Odtud spadl mladý Eutychos, který usnul při dlouhém kázání /od večera do půlnoci/: zde Pavel vzkřísil

mrtvého, potom posvětil, proměnil a přijal eucharistický chléb, pokračoval v kázání do svítání a pak odešel.

U Židů však apoštolové dávali přednost kázání v synagogách, a to v den sváteční.

Podle „Skutků“ apoštolové a jejich žáci s nadšením kázali. Věřící byli vytrvalí v naslouchání výkladům apoštolů a v bratrské jednotě se podíleli na „lámání chleba a na modlitbách“. Denně všichni společně navštěvovali i chrám a lámali chléb v domech. Šlo o soukromé domy, kde se první křesťané shromažďovali v soukromých večeřadlech, mnohem menších a intimnějších než byly domy v domech-ostrovech. V čase pronásledování byla shromáždění v soukromých domech tajná, a když je policie odhalila, stálo to život vlastníka domu, jehož jméno /titulus/ bylo u vchodu domu. Jako v případě Clementa Flavia v Římě /San Clemente/.

Když byl pokřtěn pán, tak často přijal křesťanství i celý jeho dům, a vytvořila se tam skupina věřících. Apoštol Pavel ji nazýval „ecclesia domestica“, v řečtině „hékat oikon ekklesia“ - „církev - svatyně v domě“.

V tomto smyslu píše Pavel v listu Římanům: „*Pozdravujte Prisku a Akvilu a církev v jejich domě* /Ř 16,3-5/. V prvním listu Korintánům užívá stejného výrazu: „*velmi vás v Kristu zdraví Aquila a Priscilla s církví v jejich domě - se všemi těmi, kteří se scházeli v jejich domě*“ /Kor 16,19/. A v listu Kolosanům: „*Pozdravujte... Ninfu a církev, která je v jeho domě*“ /Kol 4,15/. V témže smyslu Pavel píše v listu Filemonovi: „*Milost a mír od Boha našeho Otce a od pána Ježíše Krista, Církví, která je v tvém domě*“ /v. 1-3/.

Slovo „ecclesia“ /eklesia/ znamenalo v občanském smyslu řádné shromáždění, jako politické a jiné; mohlo však znamenat i místo, kde se shromáždění konalo.

Co však slovo „ecclesia“, znamenalo, otče Jiří, pro první křesťany?

„Ecclesia“ znamenalo pro první křesťany čtyři věci: předně **místo shromáždění**, dům /domus/, tedy dům-církev-chrám - /domus ecclesia/; dále **členy domu** /soukromého/, rodiny, jejímž jádrem jsou pokřtění členové, základ křesťanského společenství, domácí církev; potom **jakékoliv křesťanské společenství**, které se shromažďovalo na jakémkoliv místě, aby vykonalo eucharistickou bohoslužbu, a které **podléhalo jednomu biskupovi** /ve Smyrně, v Antiochii a v Římě /diecéze/; konečně „ecclesia“

znamenal **všechny pokřtěné**: „*Na této skále postavím svou církev*“ /Mt 16,18/.

Co na to říkáte, otče Jiří, jako archeolog?

Jako archeologa mne ovšem zajímá „církev“ jako místo, církev - dům-chrám. Je to základ prvního křesťanského stavitelství a pak vývoj prvních míst a budov křesťanské bohoslužby. Jeví se asi takto: veřejné večeřadlo /najaté/ v místnostech domu-ostrova; nebo soukromé večeřadlo, upravené v soukromém domě, malé nebo velké, v němž se utvářela církev jako domácí společenství. Když pak křesťané získali určitou svobodu /roku 313/, některá z těchto domácích středisek /v Římě už koncem 2.století/ začala být nazývána „**sacraria**“, tj. svatyně, posvátná místa /Minutius Felix, Octavius, 9,1/.

Obvykle šlo o původně soukromé domy, které jednotliví věřící věnovali celé církevní obci tj. mystickému Tělu Kristovu, a které pak byly i stavebně přizpůsobeny posvátnému využití a vysvěceny nastalo pro bohoslužbu. Tak se **občanský dům** /soukromý či dům-ostrov/ stává domem-církví, tj. domus – ecclesia...svatyně. Tato, poskytnuta pak biskupům a členům místní církve, stala se jejich vlastnictvím. Proto byla nazvána „**domus ecclesiae**“, tedy „domem církve“, vlastnictvím a domovem věřících, podle města a biskupa.

Pro náboženské obřady se od 2.století obvykle už ani přechodně neužívala libovolná místnost, nýbrž nějaký **trvale posvátný prostor**. Skutečná eucharistická přítomnost Boha posvětila a tedy vyrvala z moci satanovy používaný bohoslužebný prostor /večeřadlo/. Proto se ho už nepoužívalo pro světské účely. Byl posvěcený a zůstával posvátný „svatý“ /sacrarium/. Toto křesťanské „sacrarium“ se také nazývalo „dominicum“ /Pánovo/, řecky „kyriaké“ /rozumí se ecclesia, oikos/; odtud pocházejí slova: Kirche, Church, Církev. Tak lze vysvětlit následující: církev je místo, dům, posvěcený, svatý, stálý; sloužící apoštolské nauce, lámání chleba, společné modlitbě - jak se uvádí ve Skutcích /2,42/ i Didaché, Justin a další. Jen tak se mohou ospravedlnit, ale také s úctou přijímat dnešní chrámy- vysvěcené natrvalo.

Pro křesťanskou bohoslužbu /především pro eucharistii/ se tedy požadovalo stále naléhavěji, samozřejmě podle stupně svobody nebo pronásledování, určité místo, zasvěcené výhradně Bohu, a proto posvátné pro křesťany.

Navenek toto místo zcela odpovídalo běžné občanské architektuře, ale uvnitř bylo stále více přizpůsobováno bohoslužebným požadavkům podle ducha evangelia a podle apoštolské nauky, a to jak stavitelsky, křesťanské kaple, místa pro

přípravu křtu, tak vzhledem k obřadům /bohoslužebný nábytek, oltář, katedra, ambon, zpěváci/. (Rozmluvu s o.J.M.Veselým zaznamenal o.Tomáš Bahounek OP)

+++

+++

NAVEČER V CHRÁMĚ

ZASTUDÍ VODA KROPENKY A KROKY VÁHAJÍCÍ
 PRÁH PŘEKROČÍ, KDE SOUMRAK PŘEJE SVÍCI
 A TICHŮ ZVONKŮM TVÝM -
 VŠEMOCNÁ PROSÍCÍ, PŘÍBOJEM PRUDKÝM VZEDMI
 NÁM SRDCE PRO CHVÍLI, KDYŽ VENKU SUPY SEDMI
 ZLOVĚSTNOST KROUŽIT ZŘÍM.

KDYŽ VENKU MRAK A MRAK SE HLASEM BOUŘE SMLUVÍ,
 NECHŤ VEJDEME V TEN ZÁSTUP BEZ OBUVI,
 V TEN ŠEDOT BEZ LHÁŘŮ,
 NECHŤ SLIB TVŮJ SLYŠÍME, JÍMŽ NEBESA SE PĚNÍ,
 O LAČNÝCH NASYCENÍ, O NÍZKÝCH POVÝŠENÍ,
 TY HVĚZDO RYBÁŘŮ.

TY VÍČKY OČÍ VŠECH ZDVIŽENÁ NAD ÚHONU,
 SLED PÁDU PRVNÍHO V PRASKNUTÍ SKEL A ZVONŮ
 ZDE PRSTEM KRÁSY ZTLUM,
 ŽALÁŘE ZOTVÍREJ A Z LESŮ ZABLOUDĚNÍ,
 TY SMUTNÝCH DOTĚŠENÍ, TY CHORÝCH UZDRAVENÍ,
 PŘEJ NÁVRAT POUTNÍKŮM.

TY PROPASTI ZDE MEZI RUKOU MOU A VÍNEM,
 PROPASTI MEZI SKUTKEM MÝM A V SVĚTĚ JINÉM
 PŘELITÍM MILOSTI,
 POSLUŠNOST VNUKNI DRSNÝM SYNŮM TÍŽE,
 V NÍŽ ŘEKY SPĚCHAJÍ A PTÁCI LETÍ NÍŽE
 NAD RÁJEM NUTNOSTI.

Jan Zahradníček

+++

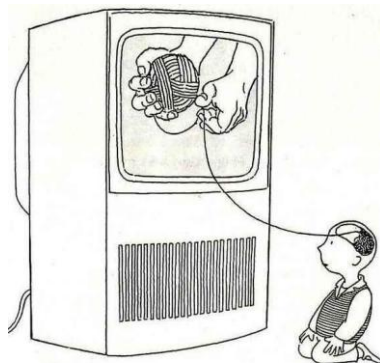
VYKOŘENĚNÉ DUCHOVNÍ JÁDRO SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

Evangelizace čili šíření radostné novozákonní Informace je posláni pro každého křesťana. Lidé nemohou spoléhat pouze na úsilí pár jednotlivců. Málo pomůže Svatému Otci, bude-li se přičiňovat o budování Boží vlády ve světě, pokud budou křesťané rozdělení nedůvěrou, podezíráním, ba i lhostejností. Proto je nanejvýš nutná obroda srdcí a nové produchovnění veřejného mínění. Kdo utváří veřejné mínění, ten musí považovat péči o pokojné smýšlení nejširší veřejnosti za nejzávažnější povinnost. Je třeba, abychom všichni změnili srdce a měli na zřeteli celý svět a ty úkoly, které můžeme společně vykonat k povznesení našeho pokolení (Gaudium et spes, 82).

Velký úkol přitom stojí před slovanskými národy. Právě ony totiž mohou a mají v návaznosti na cyrilometodějský odkaz nýbrž doplnit řecko-římské pilíře budovy Božího lidu (hellénská moudrost a vzdělanost a římské právo) "slovanským srdcem", které spojí Východ se Západem, aby Církev dýchala oběma plícema.

V souvislosti s rozšířením působnosti prostředků šíření zpráv ve společnosti se často hovoří o "masové společnosti" a o "masové kultuře". Masovost či hromadnost chápeme jako činitel usnadňující šíření, dostupnost a sociální působivost nějaké zprávy. Hromadnost či masovost souvisí s technizací sdělovacího procesu.

Kristem vykoupený Boží lid se však podstatně liší od masy, která je pouze trpným předmětem ovládnání. Neznalost nebo mystifikace jsou největší překážky víry.

V používání hromadných sdělovacích prostředků podle zásad "public relations" je výrazně patrný technický rys. *Public relations* znamená řízenou péči o veřejné vztahy. *Public relations* je vlastně redakčně uměle vzbuzovaná a řízená forma zpětné vazby, navozující v obecnstvu iluzi vlastní osobní účasti. K tomu se

zavádějí řízené panelové diskuze, konferencíem řízené hovory okolo stolu, a podobné prostředky, vytvářející iluzi zapojení veřejnosti do jednostranného působení sdělovacích prostředků.

Užití skryté, zejména "podprahové" cesty k šíření radostné novozákonní zvěsti pomocí hromadných sdělovacích prostředků je naprosto nepřipustné. V běžné praxi sdělovacích prostředků se však tato skrytá masáž obecnstva provádí dnes a denně. To jsou plody faktického vytěsnění Krista, ale i zhypnotizovaného obecnstva sdělovacích prostředků. Kristus je do sdělovacích prostředků připouštěn jen jako spoutaný, zbičovaný, nehybně přibitý ke kříži, trpně vystavený pomluvám, urážkám a plivancům a kopancům všech zvrhlíků a posměváčků a vlastně služebníků satanových. Tak se sdělovací prostředky vymykají z řádu přirozeného i nadpřirozeného a mění v samovládu, mediokracii.

Ježíš Kristus, který je jádrem, zosobněním a základem radostné novozákonní zvěsti, není žádný lupič, který by pronikal do hradu lidského nitra oknem, nýbrž přichází otevřenými dveřmi a s důstojností, která mu přísluší jako Synu Božímu a která také odpovídá přirozené důstojnosti člověka, k jehož spáse přichází. Tyto skutečnosti jsou v mediokracii našich dnů zcela popřeny. A přitom je občan zákonem nucen platit pravidelné poplatky na chod těchto sdělovacích prostředků, které nejenže ho pravdivě neinformují, nýbrž jej cíleně in-deformují a uvádějí do hypnotického spánku, kde mu sugestivně diktují názory, postoje a způsoby chování. (T.Bahounek, Církev a sdělovací prostředky, Olomouc Matice CM)

+++

NAVŠTÍVENÍ

KDO NAVŠTÍVIL MĚ V TESKNÉM ODLOUČENÍ
 KDO RÁJEM SMUTKU PROŠEL NESLYŠEN
 NOC PLAKALA V MÉ ROZECHVĚLÉ BDĚNÍ
 NA RŮŽÍCH KRVE LEŽEL BLEDÝ DEN

VŠAK KDO TO BYL KDO PROCHÁZEL TAK VÁŽNÝ
 POD JEHOŽ KROKY JSEM SE PROSTÍRAL

ŽAL BRATR RADOSTI ŽAL ANDĚL STRÁŽNÝ
SE TUDY TIŠE V NENÁVRATNO BRAL

DŘECHÁZEL STÍN PLUL MĚSÍC MEZI MRÁKY
MOU TESKNOU HRUDÍ PLULA HOSTIE
A ZA SVÝM SNEM A ZA SNY ZA ROZPAKY
JSEM TUŠIL JEJ JENŽ ZA VŠÍM TICHÝ JE

PRO NĚHOŽ ZLATO PODZIMŮ JSEM STRÁDAL
PLETENCE PAR A SVĚTLA NAD LESY
A VŽDYCKY JEN TAK MÁLO JSEM SI ŽÁDAL
POD ZVONY MĚST A ZA KLEKÁNÍ VSÍ

TEĎ U SRDCE V NĚMŽ TATO CHVÍLE VZKVÉTÁ
ZMÍRAJÍ VLNY OBLAKA A SNY
PŘES TESKNOU TVÁŘ MI ODCHÁZEJÍ LÉTA
A PROSVÍTÁ MŮJ SMUTEK RADOSTNÝ

MÉ RUCE ZDALEKA SE K SOBĚ BLÍŽÍ
JAK ROZDORY JEŽ K TMÁM JSEM POLOŽIL
ČEKÁM AŽ SPOLU DO SPÁNKU SE VHRŽÍ
A TICHÁ BOLEST ODTÉKÁ MI Z ŽIL

Jan Zahradníček

+++

AKÉDIE A KRIZE TOTOŽNOSTI

Kardinál Sarah a Svätý Otec Benedikt XVI. spoločne uvažujú:

Západ prožívá to, čo pouštní Otcové nazývali pokušením poledního démona přicházejícího v polovině dne, kdy je horko nejtěžší. Říká se tomu akédie. ....Nemoc, která je charakteristická pro západní společnost, je vědomý smutek ze sebe samé. Západ odmítá mít se rád. .... Zabíjí v sobě hybnou sílu každé spirituality: touhu po Bohu. Před opojnou velikostí Božího volání ke svatosti se západní člověk stahuje do sebe. Ušklíbá se. Odmítá se nechat přitáhnout. Raději zůstává ve smutku a odmítá radost, kterou mu nabízí Bůh. Výsledek tohoto postoje je okamžitý. V duších i ve společnosti se šíří tupá zatrpklost. ....

Historii Západu nám vypráví evangelní příběh o bohatém mladíkovi, který hledá věčný život (Mk 10,17-31). V srdci touží po štěstí. Dodržuje přikázání. .... „Ježíš na něho pohlédl s láskou“ (v. 21).

„Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!“ (v. 21). ... „On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku“ (v. 22). To je příběh Západu. Nakonec odmítl dát všechno.

JAKÉ JSOU NÁSLEDKY AKÉDIE?

Akédie má tři následky, jimiž je poznamenána současná západní společnost: ochablost, zatrpklost a únik do vzrušení. ...

EXISTUJE PROTI TOMU LÉK?

Svätý Tomáš Akvinský říká, že lék proti akédii není v nás, nýbrž v Bohu - je jím totiž vtělení, příchod Boha v lidském těle. .... rozjímáme u jesliček o Božím Dítěti, ... Tam

můžeme nabrat sílu k realizaci toho, co doporučovali pouštní Otcové.....

Zmizení Boha na Západě vedlo k vyhnání všeho, co je v lidském životě posvátné. .... skutečnost, která mi pro moderní svět připadá symptomatická. V mnoha knihovnách je duchovní literatura zařazena v oddělení „Osobnostní rozvoj“. Z Boha jsme se pokusili udělat prostředek svého bezvýznamného pokroku a sebeuspokojení. To je postavené na hlavu. Jsem přesvědčen, že to ilustruje naprosté převrácení logiky víry. Bůh tu není k mým službám. ....

Dá se hovořit dokonce o návratu polyteismu?

Jediného pravého Boha nechceme, a tak si vymýšlíme vlastní božstva... Vytváříme si nejen bohy, ale i proroky a kněze podle momentálních nálad. Postmoderní svět je královstvím model, čarodějů a astrologů. Jsou to krutí bohové a krutí kněží. Se životem a radostí nemají nic společného. Za černou oponou falešného humanismu slouží finančnímu kapitálu. ... Neodvedly snad člověka od jeho pravého cíle právě peníze, touha po penězích, moci, ba dokonce po vědění?“

Srdce mnoha křesťanů je rozděleno mezi lásku k jedinému pravému Bohu a klanění se této modle peněz. ....

Jak souvisí znesvěcování symbolů v naší době s vládou nového mnohobožství?

Případy znesvěcení se množí. Znesvěcené, zhanobené kostely se už ani nedají spočítat. Někdy jsou cílem útoků obrazy Panny Marie, jindy se soustřeďují na samotný svatostánek. Už ani hřbitovy se nepovažují za posvátná místa. Chybí úcta k mrtvým, jejichž ostatky se pustoší...

Rozdělení je ďáblovým znamením. V kléru dnes existují vážné spory a ďábel oslavuje. Rozdělovat Církev mu činí nesmírnou

radost. Kníže temnoty nás chce především postavit proti sobě navzájem. Nastražuje nám hroznou past v podobě medializace sebemenšího prohlášení biskupů. Všichni jsou vyzýváni, aby zaujali nějaký postoj, zvolili si stranu. Jenže v Církvi

strany nejsou! ....

Když lodička Církve prožívá bouři, dábel se snaží nás rozrušovat. Zasévá úzkost. Šíří pochybnosti a podezírání. .... Vyhrál: Boží děti se ničí navzájem....

Ďábel chce drásat Církev především útoky na kněžství. Snaží se ničit kněze a nauku. Má hrůzu z bohoslužby, ze svátostí a z apoštolské poslušnosti. Snaží se zmocnit zasvěcených osob a tak zesměšňovat Církev. .... Ďábel ví, že milosrdenstvím bude poražen. Snaží se u kněží vyvolávat vlažnost a pochybnosti. Chce ovládnout srdce některých z nich a svést je k odmítnutí čistoty. A ještě hůře, některé kněze dohnal až ke znesvěcení těl dětí. Jak nevidět dílo satanovo v životech kněží či biskupů, kteří se chovali jako predátoři a šířili kolem sebe zlo a duchovní smrt? .... Z chudého faráře arského měl démon takový strach, že mu bránil ve spánku. Ďábel se třese před svatými, a proto se snaží jejich tiché a nenápadné dílo zakrýt křikem a gestikulací. Nenechme se zatáhnout do hry tohoto patetického lháře....

Víra není nezřízený pokřik, politické jednání ani sdělovací strategie. Je to účast na samotné Boží pravdě.

... Aggiornamento v bohoslužbě nepřineslo očekávané plody. Je nezbytně nutné pokračovat v úsilí o odstranění všech folklórních prvků, které Eucharistii mění v divadlo. Do celebrování mše svaté pronikly nejneuvěřitelnější fantazie, které zamlžují velikonoční tajemství. Při mši se provozuje podivná hudba. ....

Joseph Ratzinger uvažuje v knize *O víře dnes*: „Je třeba rozhodněji než tomu bylo dosud vystupovat proti racionalistickému zplošťování, planému řečnění a pastorační dětinskosti, které snižují bohoslužbu na vesnický dýchánek [...]. Z tohoto hlediska budou muset být přezkoumány i reformy již provedené, zvláště pokud jde o obřady.“

Zmizení jazykové jednoty v bohoslužbě ve prospěch lidových jazyků je podle mého názoru možným činitelem rozdělení. '

Druhý vatikánský sněm výslovně žádá, aby latina zůstala zachována. Poslechli jsme ho? Užívání latiny v některých částech mše může napomoci ke znovuoobjevení hluboké podstaty liturgie. Bohoslužba je skutečností od základu mystickou a kontemplativní, a proto mimo dosah naší lidské činnosti. ....je třeba dbát na to, aby věřící dovedli spolu recitovat nebo zpívat také latinsky části mešního řádu, které jim přísluší“ (SC 54). .... je důležité uchovat bohoslužebné poklady, které nám předávají velkou tradici Církve. Zejména zaměření oltáře, které máme společné s většinou východních Církví, ...Zaměřovat se směrem k Bohu je především

vnitřní skutečnost, obrácení duše k jedinému Bohu. Bohoslužba v nás má působit toto obrácení se k Pánu, který je cesta, pravda a život. Proto používá znamení, jednoduché prostředky. Bohoslužba směrem k východu je toho součástí. .... Bohoslužba směrem k Východu se nemá stát výrazem předpojatosti nebo polemiky. Naopak má zůstat vyjádřením nejnítěrnějšího a nejzásadnějšího hnutí každé bohoslužby: obracet se k Pánu.

Bohoslužba se občas stává bitevním polem, místem konfrontace mezi příznivci předkoncilního misálu a zastánci misálu, který vzešel z reformy v roce 1969. .... Mimořádnou formou římského ritu, která se užívala před reformami z roku 1969, není namístě pohrdat jen proto, že byla jedním z hlavních témat Mons. Marcela Lefebvra. Jeho následovníci nebyli jediní, kdo možnost sloužit bohoslužby podle mimořádné formy uvítal nebo koho se přinejmenším dotkl způsob degradace mše svaté při mnohých celebracích.

Nedělejme z bohoslužby příležitost k rozdělení!

Je třeba důrazně podporovat možnost sloužit mši svatou podle starého římského misálu, který je znamením trvalé identity Církve.

Spíše než o „reformu reformy“ jde o reformu srdcí, o smíření dvou forem téhož ritu, o vzájemné obohacování. ...

Kardinál Ratzinger v knize O víře dnes napsal, že zapojená účast na bohoslužbě je „správný program, který však v pokoncilních výkladech doznal zúžení svého obsahu. .... Je nezbytné vychovávat věřící ke gestům úcty k Eucharistii, zejména pokud se zavedla praxe přijímání na ruku, a varovat se nešvaru, který spočívá v rozdávání svátého přijímání laickými „mimořádnými rozdělovateli“, když tu jsou k dispozici řádní. ...

Zbožnost věřících také nelze omezovat pouze na Eucharistii, dokonce ani na samotnou bohoslužbu: svou úlohu má i lidová zbožnost, a zejména adorace Nejsvětější svátosti - i mimo mši svatou -, křížová cesta a růženec. ....

Někteří lidé vychvalují reformu struktur a odmítnutí klerikalismu, který je podle nich zdrojem všeho zla. Připadá mi, že krize je hlubší. Dotýká se samotné totožnosti kněze. Kněží už nevědí, kým v tomto světě jsou. .... Profil kněze se stírá. Kněz ztrácí sebeuvědomění a věřící, kteří ho potřebují, u něj už nenacházejí nevyhnutelnou oporu, ať už pro svou víru nebo pro svůj život.“ ....

Za pokoncilního šoku se velké řeholní řády, tradiční sloupy vždy nutné reformy Církve, zachvěly vyčerpáním z významných ztrát a z krize povolání. Ještě dnes jsou podlomeny krizí totožnosti.

Četní řeholníci to chtěli napravovat tím, že se vrhli do vnějších věcí a hledali „osvobození“ ve společnosti a v politice. Zdá se, že mnozí totéž osvobození hledají v hlubinné psychologii. ...-. Opuštění řeholních hábitů je politováníhodné. (Robert kardinál Sarah, Josef Ratzinger, Den se již nachýlil, I.)

+++

PODOBA SMRTI

V POHLEDU TESKLIVÉHO KLEKÁJÍ CHORÉ STROMY
DO TRÁVNÍKŮ PLAČÍCE OVOCE A STÍNY
ŽLUTÉ MUČENKY SVÍTILEN OTVÍRAJÍ SE DO TMY

DENNĚ UMÍRAJE S LÍTOSTÍ OHLÍŽÍM SE NAZPĚT
Z HOUSLÍ NERVŮ STÉKÁ LILIOVÉ SVĚTLO
DENNĚ UMÍRAJE SVOU BOLEST VYMĚŇUJI ZA KVĚT

POSLUŠEN SUDIČEK VŽDY NĚCO VYMĚŇUJI ZA BOLEST
POSLUŠEN TISÍC A JEDNÉ UKOLÉBAVKY RAJSKÉHO DĚTSTVÍ
VRACÍM SE DO SVÝCH ŽIVOTŮ NESA DROSENOU RATOLEST

A STÁRNŮ RUCI ZDVIHAJE K HROZNŮM STĚHOVAVÝCH PTÁKŮ
KDYŽ V NEBI MÉHO POHLEDU STÍN STRÁSAJÍCE LETÍ
V STOUPÁNÍ MODRÝCH DÝMŮ JE BOLESTI MÉ NANEBEVZETÍ

A NĚKDY V SYROVÉM PRŮVANU ČASU
POSKOČÍ
PLAMEN MÉHO TĚLA

KDYŽ NA CELÉM SVĚTĚ DVĚŘE SE OTVÍRAJÍ BEZ HLESU
A KDOSI PODOBAJÍCÍ SE MÉ BUDOUCÍ TVÁŘI
TMOU SE BLÍŽÍ V ŠELESTECH NOCI ZÁVĚSŮ

ZPOD JEHO VÍČEK ODŘÍKAVÉ SVĚTLO NA ŽIVOT MI PADÁ
A MĚNÍ JEJ A MĚNÍ JEJ JAKO BY NEBYL ANI MŮJ
JAKO BYCH JEJ UVIDĚL Z PODSVĚTÍ SVÉHO STÍNU

CHVĚJI SE JE MI SMUTNO A NEVÍM DO ČEM ANI
ZAJÍKAJE SE ÚDIVEM NAD KRÁSOU BOLESTI

LEKÁM SE NÁHLE SPLNĚNÍ SVÝCH NEJSKRYTĚJŠÍCH PŘÁNÍ

Jan Zahradníček

+++

Brněnská akademie duch.života ctih.Patrika Kužely

/Pokr./ Zbytek prázdnin tráví Patrik s ostatními dominikánskými bohoslovci z Olomouce ve Wolkrově vile na Svatém Kopečku. Potom se už nemůže dostat z protektorátního sevření do ciziny. Proto dokončuje studium v Olomouci, kde učí otec Hyacint Podolák.

BUM – BUM – BUM – BÚÚÚM! --- BUM – BUM – BUM – BÚÚÚM! –Hlásí se gongovitá znělka z éteru, a pak už se ozývá známý hlas Jana Masaryka:

Jménem doktora Edvarda Beneše oznamuji všem dobrým Čechoslovákům: Dne 20. prosince britský ministr zahraničí si lord Halifax a prezident Československé republiky doktor Edvard Beneš vyměnili dopisy, týkající se ustavení Národního výboru.

Doktor Beneš dodává, že Národní výbor bude představovat československý lid a že ve shodě s vládou Jeho Veličenstva vykoná potřebné přípravy ve Spojeném Království, týkající se znovuvybudování česko-slovenské armády ve Francii. - Uznání Národního výboru znamená sjednocené politické vedení našeho boje v cizině.

A co říká papež na katolické Polsko pod železnou botu nacistů?

Hm, - odpovídá otec Jiří, - co může říkat? Už předcházející půlrok se Pius XII. snaží zabránit válce. Vyzývá všechny mocnosti, aby našly mírové řešení. Má však menší úspěch než agent s teplou vodou. Teď už mu nezbývá než reagovat, být ve vleku událostí. To samozřejmě omezuje jeho manévrovací možnosti.

A základní linie Vatikánu vůči válčícím mocnostem?

Papež se snaží vystupovat v neutrální pozici, prostě nadstranicky. Upozorňuje především na zřůdnost války a válečného běsnění.

Víte, ono je jasné, že Vatikán má svou bolestnou zkušenost z první světové války. Otevřeně usiluje o mír. To je jediná smysluplná alternativa ke zkrácení války.

Jenže jak dopadá?

Pro svatý stolec dost nešťastně. - Pokyvují hlavami bohoslovci.

S takovou trpkou zkušeností se dneska snaží Pius XII. důsledně dodržovat zásadu neutrality. Podívejte se, je tady sice mnoho milionů polských katolíků, ale také je tu na čtyřicet milionů

německých katolíků. Papežův ostrý protest je může vystavit ještě tvrdšímu stíhání nacistického režimu.

Proč se ale nestaví otevřeněji a důrazněji vůči pronásledování Židů, když od začátku války kdekdo ví o zásadní nacistické nenávisti vůči Židům?

Když na jeho otevřené výzvy k míru a záchraně nacisty ohrožených národů neodpovídají ani němečtí nacisté, ani bolševické Rusko, ale ani světové demokracie, tak mu zbývají jediné postupy tajné diplomacie a vyjednávání. A potom samozřejmě - skrytě pomáhá ohroženým tam, kde to jenom jde. I tak se dá zachránit mnoho pronásledovaných a ohrožených – prostě osobním vlastním nasazením případ od případu.

Zdá se mi však, že papež málo otevřeně mluví. - Namítá kdosi.

Dobře víte, bratře, říká otec Jiří: - že i když papež znovu a znovu promlouvá z éteru, tak předně je všude v nacistické říši zakázáno poslouchat vatikánský rozhlas a spousta ustrašených lidiček se bojí poslouchat rozhlas. Kromě toho, po odvysílání vatikánských zpráv, éter opět umlká, ba je rušen a znehodnocován živým působením ducha světa, natřásajícího se také v éteru. Tak se vlastně vede neviditelná válka na rozhlasových vlnách. Tohle zná a oceňuje jenom ten, kdo má odvahu tajně naslouchat rozhlas. Vatikán je vždy na straně nespravedlivě pronásledovaných kvůli jejich národnostnímu a rasovému původu, a volá nacisty k odpovědnosti. Samozřejmě, že v tom, aby přesně někoho jmenoval, mu brání to, že tito lidé jsou Hitlerovi rukojmí, ale také rukojmí bolševického Ruska, které od začátku války hmotně podporuje německé nacisty. A tak ten, kdo je za války zabarikádovaný někde za pecí a svoje rádio raději ustrašeně zničil nebo odevzdal na úřadech, tvrdí, že on nic neslyšel od papeže, a za to že prý může papež.

No nevím – nevím, kroutí se věčný št'oura, ale to už se do věci vloží otec Silvestr Braitó, aby se kolovratovitě rozjel:

Nenamáhejte se, otče Jiří, něco vysvětlovat! Každý takový vrták odmítá znát cokoli kromě svých přechytralých názorů. Je štěkavý jako pes. Když nikdo nejde, tak štěká z dlouhé chvíle. Pakliže někdo jde, tak štěká, protože někdo jde.

Inu, věčný rýpal. Úplný podzemní krtek! Sám by se na nic nezmoohl, ale zelená závistí, sotva vidí, že se někde něco děje bez něho. Hned se ztotožní s nějakým spolkem nebo směrem, který se mu zamane, a šmahem odsuzuje vše, co se kolem děje. Tváří se náramně zasvěceně. Tohle je u nás plevelovitě zakořeněné, zejména v kouři a nakyslém zápachu pivnic. Jenže odtamtud si razí

cestu třeba i na akademickou půdu. Sám by nic nedokázal, ledaže se předvádí s nějakou módní věcí. A sotva postřehne, že se něco děje nezvyklým způsobem, hned vypálí tvrdou kritiku, nelaskavou a nespravedlivou.

Jeho bodání až příliš citelné, zejména když je maskované osvětou, dobročinností a ohledem na konvence.

Obyčejně se má za to, že dospělí jsou moudřejší než děti, ale jsou případy, kdy by se to těžko dokazovalo. Mezi přednosti dětí patří, že nemají pošetilé společenské předsudky a přehnané ohledy na konvence.

Světská společnost má tak podivně spatlaný žebříček uznávaných a vyhledávaných hodnot, že jeho příčkami je nadhodnocení peněz a akademických titulů.

A k dovršení všeho tady vládne soustava známostí a protěžování. Čím déle žiješ v prostředí, kde vládne protekční soustava strýčků, tetiček, bratranců a neteří, tím ti musí být jasnější, že lví podíl na trápení v tomto bláznivém světě má ta nezodpovědnost a bezmyšlenkovitost, s jakou lidé sypou z rukávů svá četná doporučení jedněch lidí, aby se podle toho zařídili druzí lidé.

Někdo si možná myslí, že takový systém *já na bráchu-brácha na mně* je už dnes překonán, ale plete se. V mnohých lidech stále parazitují zbytky těchto názorů. Projevují se v představách, že někdo je lepším člověkem, když má nějaký ten titul před jménem, a popřípadě také za jménem.

V takovém zakyslém prostředí není nouze o kritiku. Najít někde za každou cenu slabiny, je snadné. Výsledkem je odsouzení. Obtížnější a ušlechtlejší by bylo pomoci, trpělivě věnovat pozornost, naslouchat chápavým srdcem, hledat příznivé přínosy a vyzdvihnout je a povzbudit v nich ty, kdo se o něco snaží.

Zatímco otec Silvestr lamentuje, Patrik uprostřed ostatních bohoslovců jektá zubama. A kdopak se diví tomu, že Vánoce v prvním roce války a také leden, únor a březen dalšího roku jsou kruté mrazy? Kdo obviní zimu, že si nepočíná dost lidsky zvláště teď, když kdekdo hladoví? Každý řekne:

Inu, to má na svědomí ta loňská neúroda obilí a ten strašný přidělový systém na jídlo.

DÁNSKO! – Ozývá se v dubnu z éteru, a ministr propagandy vytrubuje svou stokrát opakovanou lež:

NĚMECKÉ VOJSKO VZALO DÁNSKO „POD OCHRANU“.

Krev v oběhovém systému otce provinciála se bouřlivě rozpumpovává. Ani olomoucký převor na tom není lépe. Zmocňuje se jich podivný neklid a srdce, až donedávna poměrně normální, se znepokojivě vrhá do divokého reje a tance.

NORSKO!

Přijď Duchu svatý, naplň srdce svých věrných a zapal v nich oheň své lásky! – Zaznívá se olomouckým klášteřem. Po oslavě svatého Marka si Patrik zaznamenává do notýsku:

Ó, DUCHU SVATÝ ŽHAVÉ LÁSKY PLAMENI
 KDY SRDCE PROŽHNEŠ, ŽE ROZTÁJE V NĚM KAMENÍ?
 KDY Z NAŠICH ÚTROB TRYSKNE PRAMEN VODY ŽIVÉ,
 JAK PRAVÍ DÁN - KDY NASTANE TA BLAHÁ CHVÍLE,
 Ó, LÁSKY PLAMENI?

JSME CELÍ TVOJI SPJATI V LÁSCE VZÁJEMNÉ
 JAKO ÚDY KRISTA TĚLO JEHO TAJEMNÉ,
 JEŽ STRÁVIT CHYSTÁ SEBE V OBĚŤ NA OLTÁŘI,
 AŽ DO VŠEM BOJI KE OTCI BOŽÍ VĚČNĚ ZÁŘÍ
 V TVÉ LÁSCE TAJEMNÉ.

OLTÁŘŮ VÝHNĚ - TOŤ NÁŠ ŽIVOT SVÍZELNÝ
 TAM ŽÁREM ŽÍHEJ, AŽ JE OTCI PŘÍJEMNÝ,
 JEJ NA KŘÍŽ ZDVÍHEJ, PŘIBIT AŽ JE DNEM I NOCÍ,
 AŽ KRVÍ ZJIHNE, ZHNĚTEN JEJÍ BOŽSKOU MOCÍ,
 ŽIVOTE TAJEMNÝ.

Ó, DECHU OTCE SYNA BOŽE JEDINÝ,
 Ó, MOCNÝ, SŽEHNI BĚDNÉ NAŠE PROVINY,
 AŽ V LÁSKY OHNI HRÍMÁ CHVÁLA KRISTA HLAVĚ,
 AŽ POKYN VŮDCE PRST BOŽÍ DÁ K SLÁVĚ,
 Ó, BOŽE JEDINÝ.

Ó, DUCHU SVATÝ, LÁSKY PLAMENI,
 KDY PROŽHNEŠ NÁS, ŽE ZMĚKNE KAMENÍ
 NÁM V SRDCÍCH A PROUD VOD ŽIVÉ

NÁM Z ÚTROB TRYSKNE - KDE JE TA CHVÍLE,
Ó, BOŽÍ ZNAMENÍ?

Ó, DUCHU, LÁSKO, PLAMENI,
TVÝM ŽÁREM ZMĚKNE KAMENÍ,
NÁM V SRDCÍCH, VODY ŽIVÉ
PROUD VVDE - BLAHÁ CHVÍLE
Ó, PLAMENI.

O, DUCHU, PLAMENI,
V NÁS ROZTAV KAMENÍ,
PROUD VODY ŽIVÉ,
O, SÍLO, VVEĎ,
O, PLAMENI.

O, PLAMENI,
ZDRŤ KAMENÍ,
PROUD ŽIVÉ
VODY VEĎ,
PLAMENI.

Patrikův plamínek plápolá, nicméně nevysuší inkoustovou skvrnu, rozprsknutou na čistém ubruse evropského stolu.

Holandsko, Belgie, Lucembursko a Francie jsou napadeny. Bez vyhlášení války nacisty, bez varování a jakéhokoli slitování.

Když se to dovídá hlavní postava dominikánského řádu, obočí se jí ježí v soustředěném zájmu a účasti. Ostatní, kteří hledí na tu zhroucenou trosku, si říkají: Vida, zase jedna ropucha pod radlicí! - načež se rychle stahují do kapličkového ústraní, aby nebyli nuceni naslouchat vyprávění o nezdaru, kterým je kdo nezaslouženě stížen.

První mezi rovnými leží potmě u kříže a přemítá o všem, co je z toho okolního kolotoče zatím známo. Většina lidí, když uprostřed takové temné noci zaslechnou podezřelé zvuky, dělá jakoby nic. Počínají si opatrně a nevměšují se. Otec provinciál ovšem při tom nezůstává. Ať už je zdroj této zatemnělosti jakýkoli, nesmí být ignorován. Sáhne po brýlích, jež má stále po ruce, zvedá se zpod kříže a vychází na ztemnělou chodbu. Přestože zadržuje

dech a napíná sluch, všechno se zdá být bez hnutí tiché, od sklepa až na střechu. To ho však neuklidňuje, a tak nepřestává naslouchat. Stojí u kříže jako němá socha bohyně Bdělosti.

Po nacistickém obsazení Tournai, u kterého je blízko Patrikovi tak milý studijní dům Saulchoir s bratry, Patrik poznamenává:

*Tournai je v německých rukou. Co Saulchoir? In manus Tuas...
- Do Tvých rukou...*

BUM – BUM – BUM – BÚÚÚM! --- BUM – BUM – BUM – BÚÚÚM!

VOLÁ LONDÝN – Hlásí se vám Jan Masaryk z Londýna.

BELGIE SKLÁDÁ ZBRANĚ — HITLEROVY ÚSPĚCHY JSOU VÝSLEDKEM NEPŘIPRAVENOSTI SPOJENCŮ — NUTNOST JEDNOTY.

Tělesně jste v poddanství, avšak vaše duše, za které jste odpovědni ne císařovi, nýbrž Bohu, jsou volné a musí tak zůstat.

Když je chvílemi kolem nás tma a když víchř zlosti a otrokářství hluboce čeří hladinu slavné Evropy, tu právě je třeba onoho vnitřního klidu a oné jistoty, která plyne z dobrého svědomí a nezlošné víry. To je vaší i naší svatou povinností. A věřte, že Prozřetelnost nás ochrání a s námi zůstane, i když se zdánlivě připozdívá. A teď jako jeden muž — hlavy vzhůru a jde se!

A NYNÍ UŽ VSTUPUJE DO VÁLKY BRITÁNIE.

NEMOHU NABÍDNOUT NIC NEŽ KREV, SLZY A POT. Máme před sebou zkoušku nejtěžšího druhu, ozývá se z éteru hlas Winstona Churchilla, prvního z Britů: - Máme před sebou mnoho, mnoho dlouhých měsíců plných bojů a utrpení. Ptáte se, co je naší politikou? Odpovídám: Vést válku na moři, na zemi a ve vzduchu, veškerou svou mocí a ze všech sil, které nám Bůh může dát, vést válku proti nesmírnému tyranství, nad něž není horšího v temném, žalostném seznamu lidských zločinů.

(Pokr. z knihy T.J. Bahounek OP, Královská jízda – Patrik Kužel, Brno 2011)

+++

TMOU

VŽDY NAVEČER SI NAJDU KLIDNOU STEZKU
JÍŽ TESKLIVĚ OD SEBE ODCHÁZÍM
TMA VPŘEDLA KRAJ DO SÍTĚ ČERNÝCH BLESKŮ
A ZAHRADY JSOU ODVÁTY JAK DÝM

JDU ZA TEBOU MŮJ TŘIKRÁT TICHÝ BOŽE
SVÁ TESKNÁ PŘÁNÍ NESA NA RUKOU
BUĎ PRO MŮJ SPÁNEK ROZESTŘENÉ LOŽE
AŽ SMYSLY MÉ NA TEBE ZATLUKOU

BUĎ PLNOSTÍ KDYŽ NOCÍ VE MNĚ PLUJEŠ
A PŘIDÁVÁŠ SE K VŠEMU PRO SOUZVUK
KDYŽ DOTEKEM NA TĚLE VYLUZUJEŠ
MOU DUŠI TESKNÝ VYČÍTAVÝ ZVUK

JSEM TMOU JIŽ STRAVUJEŠ MŮJ VELKÝ OHNĚ
A ZAČÍNÁŠ SVÝM ŽÁREM U MÝCH SNŮ
JEN V TICHOSTI V MÝCH ÚTROBÁCH SE DOHNĚ
AŽ DO TEBE JAK MRTEV POKLESNU

Jan Zahradníček

Vydává: První sdružení přátel blah. Hyacinta Maria Cormiera O.P. v Brně, IČ: 70824118,
Tel.: 737857272, TISK: OLPRINT, Brno, bank.spoj.: 3221012105/6800 info@cormierop.cz